

Sprawozdanie

komisji prawniczej o petycji gminy Wierzawice i dwudziestu ósmiu innych gmin powiatu Łańcuckiego w przedmiocie należności za doręczanie pism sądowych.

Wysoki Sejmie!

Gmina Wierzawice i 28 innych gmin powiatu Łańcuckiego wniosły do Wysokiego Sejmu petycję, przypominającą załatwienie wniosku posła Żardeckiego, który się domagał, by zniesiono opłatę 17 $\frac{1}{2}$ centów za doręczenie pism sądowych, i żeby pisma sądowe doręczano za opłatą należności pocztowych.

Wysoki Sejm załatwił już wniosek powyższy równocześnie z podobnym wnioskiem posła Teliżewskiego uchwałą z dnia 26. listopada 1889, którą c. k. Rząd został wezwany :

1) Ażeby należność za doręczenie pisma sądowego z kwoty 17 $\frac{1}{2}$ centów zniżył na kwotę 10 centów w. a.

2) Aby poczynił odpowiednie zarządzenia w celu zapewnienia ścisłego wykonywania przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 1854 l. 169 Dz. u. p.

3) Aby przepisy powyższe uzupełnił postanowieniami, któreby wypowiedziały, czy należy się opłata, i kto ma uiszczać takową w tych wypadkach, w których pismo sądowe wydane zostało z urzędu.

Na rezolucje powyższe otrzymał Wydział krajowy w odezwie Prezydium c. k. Namiestnictwa z dnia 22. stycznia 1891 l. 263 odpowiedź tej treści, że c. k. Ministerstwo sprawiedliwości wydało polecenie do c. k. wyższych Sądów krajowych we Lwowie i Krakowie, aby przestrzegano ściśle przepisów istniejących względem poboru należności za doręczanie pism sądowych, że c. k. Ministerstwo na podstawie przedkładanych sobie co roku wykazów pobranych należności wykonuje kontrolę w tym kierunku, aby należności wspomnianych używano wyłącznie na przeznaczone cele, że jednak c. k. Rząd do żądania o zniesienie, względnie zniżenie należności od doręczeń, obecnie jeszcze przychylić się nie może.

W ten sposób odroczył c. k. Rząd załatwienie kwestyi zniżenia opłat za doręczanie pism sądowych do czasu możebnie najdalszego, poruszoną zaś przez Wysoki Sejm potrzebę uzupełnienia przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 1854 l. 169 Dz. u. p. pominął zupełnie milczeniem.

Wysoki Sejm, licząc się z trudnościami, któreby całkowite zniesienie opłat za doręczanie pism sądowych c. k. Rządowi przysporzyło, domagał się jedynie zmniejszenia opłaty na 10 centów.

Owoż komisya prawnicza mniema, że cele, jakie c. k. Rząd z opłatą należności za doręczenie pism Sądowych połącza, dałyby się z pewnością osiągnąć nawet przy tej zmniejszonej opłacie

Roczne wykazy Sądów powiatowych przekonują, że suma uzbieranych należności nie jest w ścisłym stosunku do rozmiarów agend sądowych.

Objaw ten nie jest wcale wynikiem jakowej wadliwej manipulacji z pieniędzmi pobranymi, ale wskazuje raczej na to, że są Sądy, które uwzględniając utyskiwanie ludu wiejskiego, pozwalają nlg w pobieraniu i w egzekwowaniu należności za doręczenia.

Mimo to, uzbiera się widocznie zawsze tyle, że i posłańców sądowych się opłaci i systemizowanych woźnych stosownie się obdzieli.

Z drugiej strony znachodzą się nawet Sądy, które po opłaceniu posłańców sądowych i po odpowiednem obdzieleniu systemizowanych woźnych, remanenta kasowe na rok następujący przenoszą.

Spostrzeżenia uzasadniają przypuszczenie, że znizzenie należności za doręczania byłoby przecież dopuszczalne, nie uwłaczając wcale celom, jakie c. k. Rząd z poborem takowych połączy.

Oczywiście, że w kwestyi tej zadecydują ostatecznie informacye ze strony Sądów powiatowych, jeśliby c. k. Rząd chciał zasięgnąć takowe w tym kierunku, czy zdołają Sądy przy znizonej należności 10 centów opłacić potrzebnych posłańców i obdzielić przytem odpowiednio systemizowanych woźnych.

Bądź co bądź kwestya znizienia należności za doręczenia jest istotnie piekącą, bo przekonanie o nadmiernej wysokości tejże jest ogólne.

Ponieważ c. k. Rząd nie odpowiedział na poruszoną kwestyę uzupełnienia przepisów rozporządzenia Ministerstwa z dnia 3. lipca 1854 L. 169 Dz. u. p. mianowicie :

Czy należy się opłata, i kto ma uiszczać takową za doręczenie pisma wydanego z urzędu, przeto należałoby rzecz tę poruszyć ponownie; komisya prawnicza jest bowiem przekonaną, że gdyby Sądom powiatowym postawiono w tym przedmiocie kwestyonaryusz szczegółowy, wtedy otrzymałby c. k. Rząd prawdziwy kalejdoskop zapatrywań i praktyk w tym względzie, i przekonałby się, że to jest sprawa, która na dyskrecyę mniej lub więcej trafnych poglądów indywidualnych nadal pozostawioną być nie może, i koniecznie uregulowania potrzebuje.

W następstwie powyższego sprawozdania, wnosi komisya prawnicza :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1) Sejm nawiązując rzecz do swojej rezolucyi z dnia 26. listopada 1898 w sprawie należności za doręczenie pism sądowych i do odpowiedzi c. k. Rządu przy odezwie Prezydium c. k. Namiestnictwa z dnia 22. stycznia 1891 L. 263 udzielonej, zwraca uwagę i wzywa c. k. Rząd o przyspieszenie przeprowadzenia sprawy znizienia obecnych należności za doręczenie pism sądowych.

2) Sejm ponawia swoją rezolucyę z dnia 26. listopada 1889, żeby c. k. Rząd przepisy rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. lipca 854 L. 169 Dz. u. p. zechciał uzupełnić postanowieniami, któreby wypowiedziały, czy należy się opłata za doręczenia, i kto ma uiszczać takową w tych przypadkach, w których pismo sądowe wydane zostało z urzędu.

Lwów dnia 30. marca 1892.

Przewodniczący :

Zoll w. r.

Sprawozdawca :

Krynicki w. r.